

Bülten: 2023/27
Tarih: 14.09.2023

SİMDATA KAMU İHALE BÜLTENİ-63

1. 09.09.2023 tarihli 32304 Sayılı Resmi Gazete 'de Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından; **“Yapı Malzemeleri Ve Zemin Laboratuvarları Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”** yayınlanmıştır.
2. Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan değişiklik ile 11 Eylül 2023 tarihinden itibaren **“Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesinde Değişiklik”** yapılmıştır.
3. Anayasa Mahkemesi'nin 12.08.2023 tarihli 32307 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 18.05.2023 Karar tarihli ve 2023/98 Karar sayılı kararına göre Sağlık Bakanlığının talebi üzerine oluşturulan ve Devlet Sağlık Market'in yasal dayanağını oluşturan ve 5.12.2019 tarihinde kabul edilen 7194 sayılı kanunun 45 maddesi ile 4734 Sayılı Kanun'un Geçici 4. Maddesinin Beşinci Fıkrasının İkinci Cümlesine Eklenen **“...; Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünün idareler adına gerçekleştireceği taşıt alımı, taşıt kiralama, akaryakıt alımı ile ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarında...** ifadesi iptal edilmiştir.

Yani söz konusu karar ile DMO'nun (sağlık market alımlarının bir kısmı bu kapsamda yapılmaktadır) Kamu ihale kanununa tabi olmadan, 3-g istisna alım maddesindeki limite de tabi olmayan (66.224.498,00 TL üstü) satınalma yapma yetkisi iptal edilmiştir.

Anayasa mahkemesinin söz konusu iptal kararı 9 ay sonra yürürlüğe girecektir. Bu süre zarfında TBMM yeni bir düzenleme yapmaz ise DMO'un 3-g limit üstü alım yetkisi iptal edilecektir. Bu durumda DMO tarafından yapılan KİK mevzuatına tabi olmadan yapılacak alım tutarının üst limiti 66.224.498,00 TL (31.01.2024 tarihinde güncellenecektir) olacaktır. Bu sınırı aşan alımlar ise Kamu İhale Kanunu'na tabi olarak yapılacaktır.

Sonuç olarak; bu iptal Sağlık Marketin iptali anlamına gelmiyor. DMO tarafından yürütülmekte olan Sağlık Market alımlarının bir kısmını da (66.224.498,00 TL aşan alımlar) kapsayan alımlara yetki veren kanun, TBMM tarafından yeni bir düzenleme yapılmaz ise 9 ay sonra iptal edilmiş olacaktır. Bu durumda Sağlık Market alımları; her alım 3-g limiti içerisinde kalmak şartıyla 66.224.498,00 TL (31.01.2024 tarihinde güncellenecektir) yapılmaya devam edebilecektir.

Öte yandan 06.09.2023 tarihinde açıklanan Orta Vadeli Programın (2024-2026) Kamu Maliyesi- Politika ve Tedbirler başlığı altında yer alan 32 inci maddesinde: "Devlet Malzeme Ofisi ile birlikte Sağlık Market Uygulamasının kapsamı genişletilerek ilaç ve medikal malzeme tedarik zinciri daha da güçlendirilecektir." şeklinde belirtilmiştir. Dolayısıyla Yüksek mahkemenin kanunun iptal gerekçeleri dikkate alınarak TBMM tarafından yeni bir düzenlemenin yapılması da kuvvetli bir ihtimal olarak görülmektedir.

4. Kamu İhale Kurumu tarafından Kamu kurumlarına **"EKAP'ta Yürütülen İşlemlerle İlgili Bilgilendirme"** konulu genel bir yazı gönderilerek kamu kurum ve kuruluşları EKAP işlemleri ile ilgili uyarılmıştır.

Buna göre;

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu (Kanun) hükümlerine göre yapılan ihaleler, Kanun'un 22'nci maddesine göre doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlar ile Kanun'dan istisna edilen ihale ve alımlara ilişkin işlemler, Kanun'un Ek 1'inci maddesi uyarınca Kurumumuz tarafından kurulan ve işletilen Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden yürütülmektedir.

Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesinin sekizinci fıkrasında "İdareler ile aday ve isteklilerin, mevzuatın uygulanması amacıyla EKAP üzerinden Kurumca belirlenen yönlendirmelere uymaları ve istenen her türlü veri girişini eksiksiz, doğru ve güncel olarak yapmaları gerekmektedir. İstenen veri girişlerinin eksik veya hatalı yapıldığının anlaşılması halinde, eksiklik veya hata giderilinceye kadar, EKAP'ın ilgililer tarafından kullanımına ilişkin Kurum tarafından gerekli görülen kısıtlamalar yapılabilir." hükmü bulunmaktadır. Buna göre, idareler tarafından mevzuatta istenilen her türlü verinin eksiksiz, doğru ve güncel olarak EKAP'a kaydedilmesi gerekmektedir.

Ancak son dönemlerde idareler tarafından EKAP'ta yürütülen bazı işlemlerde sıklıkla veri girişi hatalarının yapıldığı ve bu hataların da ihale ve alımlarda gecikmelere, taraflar arasında uyuşmazlıkların yaşanmasına ve/veya ihalelerin iptal edilmesine neden olduğu görülmektedir.

Bu çerçevede, EKAP'ta yürütülen ve aşağıda ayrıntılarına yer verilen işlemlerle ilgili bilgilendirme yapılması gereği duyulmuştur.

I. Yaklaşık Maliyet Bilgisinin Düzeltilmesi:

İhale konusu işin veya alımın yaklaşık maliyeti, idareler tarafından Uygulama Yönetmelikleri'nde belirlenen esas ve usullere göre hesaplanmakta ve Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği'nin 8'inci maddesi uyarınca EKAP'a kaydedilmektedir. Yaklaşık maliyet; alım/ihale yöntemi, ilan süreleri, ihalede istenecek veya istenemeyecek yahut istenmesi idarenin takdirinde olan belgeler, itirazın şikâyet bedeli, aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme yöntemleri ile sınır değerin tespiti gibi pek çok hususu etkilemektedir.

Bu çerçevede, Kurumun Kanun'daki esas, usul ve işlemlerin doğru olarak uygulanmasını sağlama görev ve yetkisi çerçevesinde, 4734 sayılı Kanun kapsamında yapılan ihalelerde olası hataların asgari düzeye indirilmesini ve ihalelerin mevzuata uygun şekilde yapılmasını teminen, EKAP'a kaydedilen yaklaşık maliyet bilgisi kullanılarak, pek çok kuralın EKAP tarafından otomatik olarak uygulanması sağlanmaktadır. Dolayısıyla, yaklaşık maliyetin özenli bir fiyat araştırması ve maliyet analizi yapılmak

Ancak idareler tarafından zaman zaman, ihale onay belgesinde yer alan yaklaşık maliyetin taraflarınca EKAP'a hatalı kaydedildiği veya mevzuatta belirlenen sınırlar çerçevesinde güncellenmesine rağmen sistem üzerinde gerekli güncellenmenin zamanında yapılmadığı belirtilerek EKAP'ta kayıtlı yaklaşık maliyet bilgisinin Kurumumuzca değiştirilmesi talep edilmektedir.

Mevcut durumda, EKAP'a kaydedilen yaklaşık maliyetin;

İhale tarihine kadar; gerek hatalı kaydedildiği gerekse güncelleme yapılmasının gerekli olduğu hallerde, mevzuatta belirtilen parasal limitler dâhilinde kalması koşulu ile idarece re'sen düzeltilebilmesi mümkün olup bu konuda Kurumumuza ayrıca bir başvuru yapılmasına ihtiyaç bulunmamaktadır. Bu çerçevede, düzeltme işleminin mevzuata uygun olarak yürütülmesi konusundaki sorumluluk idarelere aittir.

İhale tarih ve saatinden sonra (tekliflerin ve yaklaşık maliyetin açıklandığı durumlarda ve tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında); herhangi bir gerekçeyle düzeltilmesi ve/veya güncellenmesi mümkün bulunmamakta olup bu yönde Kurumumuza yapılan başvurular reddedilecektir.

Bu çerçevede, ihtiyaçların zamanında karşılanması ve ihale sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için idareler tarafından yaklaşık maliyetin EKAP'a doğru şekilde kaydedilmesi ve ihale tarih ve saatinden önce EKAP'ta kayıtlı yaklaşık maliyetin doğruluğunun kontrol edilmesi önem arz etmektedir.

II. Sözleşme Sonuç Bildirimleri:

Kanun'un "Sonuç bildirimi" başlıklı 47'nci maddesinde "Bu Kanun kapsamında yer alan idarelerin yapım işleri ile mal ve hizmet alımlarının sonuçları, 42 nci maddeye göre gönderilenler hariç, en geç onbeş gün içinde Kuruma bildirilir..." hükmü bulunmaktadır.

Ancak, Kanun'un 22'nci maddesine göre doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlar ile Kanun'dan istisna edilen ihale ve alımlarda yaklaşık maliyet ve sözleşme bedeli girişi yapılırken hatalar yapıldığı (fazla-eksik sıfır girme, örneğin 1.500.000 TL (Birmilyon beşyüzbin TL) tutarındaki sözleşme-alım bedeli girişi yapılması gerekirken sehven 1.500.000.000 TL (Birmilyar beşyüz milyon TL) olarak giriş yapılması gibi) görülmektedir.

Bu durum, hatalı sonuç ilanlarının yayımlanmasına, kamu alımları ile ilgili istatistiklerin hatalı bir şekilde oluşturulmasına, EKAP'ın veri bütünlüğünün bozulmasına ve saydamlık, güvenilirlik ve kamuoyu denetimi gibi ilkelerin zedelenmesine yol açmaktadır.

Bu çerçevede, Kanun'un 22'nci maddesine göre doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlar ile Kanun'dan istisna edilen ihale ve alımlarda, idarelerce sözleşme sonuç bilgilerinin gönderilmesi aşamasında gerekli özenin ve hassasiyetin gösterilmesi önem arz etmektedir.

Sonuç olarak, yukarıda yer verilen konular başta olmak üzere idareler tarafından EKAP üzerinde her türlü iş ve işlem ile bilgi girişlerinin mevzuata uygun, eksiksiz ve doğru şekilde yapılması için gerekli özenin ve hassasiyetin gösterilmesi konusunda ilgili birimleriniz ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarınıza bilgilendirme yapılması hususunda, Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Arz Ederiz

Simdata İhale Danışmanlık

0-312-963 13 63

www.simdata.org